

תפ"ח (ירושלים) 63739-02-22 - מדינת ישראל נ' מחמד שקיראת

בית המשפט המחוזי בירושלים

28.10.2024

בפני כב' השופטים א' דראל-סגן נשיא, א' אברבנאל, ח'
זנדברג
תפ"ח 63739-02-22 מדינת ישראל נ' שקיראת ואח'

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
ע"י

נגד

הנאשמים

1. מחמד שקיראת
2. שאדי שקיראת
ע"י עו"ד יוסף פארס

גזר דין

השופט א' אברבנאל:

1. במסגרת הסדר טיעון, הודו הנאשמים בכתב אישום מתוקן, על פיו הורשע נאשם 1 בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) ונאשם 2 הורשע בעבירה של סיוע לעבירה זו.

על פי עובדות כתב האישום שביסוד ההרשעה, בין הנאשמים שהינם אחים לבין דודם ר.ש (להלן: המתלונן) ניטש מזה שנים סכסוך. ביום 12.2.2022 בסמוך לשעה 15:00 נהג נאשם 1 במכונית שכורה כשמצדו נאשם 2. משחלפה המכונית בבית סאחור, בכביש שבשוליו הלך באותה עת המתלונן, גמלה בליבו של נאשם 1 החלטה לדרוס את המתלונן בדרך של נסיעה מהירה, כדי להטיל בו נכות או מום או לגרום לו חבלה חמורה. נאשם 2 היה מודע להחלטה זו של נאשם 1. כדי להוציא את כוונתו אל הפועל, האיץ נאשם 1 את המכונית, וכשזו הגיעה למהירות נסיעה גבוהה, פגע במתלונן בחלק האחורי של גופו. המכונית פגעה בעוצמה רבה בגופו של המתלונן, אשר נחבט בשמשה הקדמית של המכונית וניפץ אותה. נקבע כי "מעוצמת המכה הסתובב המתלונן פעמיים בגובה באוויר ונפל במרחק של מספר מטרים אל מורדות הכביש. נאשם 1 לא עצר מנסיעתו והנאשמים נסעו במהירות מהמקום". עוד צוין כי משהבחין אחיו של המתלונן במתרחש ורדף במכוניתו אחר מכוניתם של הנאשמים כדי לעוצרם, "הנאשמים ברחו בנסיעה מהירה מהאח במשך מספר דקות. בשלב מסוים הצליח האח

לעמוד בסמוך לרכבם של הנאשמים, ובתגובה לכך הסיט נאשם 1 את רכבו ופגע ברכב של האח. מיד לאחר מכן ברחו הנאשמים פעם נוספת ברכב". כתוצאה מהאמור אושפז המתלונן בבית החולים כשהוא סובל משבר בעצם העצה באגן, מכאבים ומחבלות בקרקפת, במצח ובברך ימין, ולמכוניתו של האח נגרמו נזקים שחייבו טיפול.

2. מעיון בגיליונות עבירות התעבורה של הנאשמים עולה כי בעברם הרשעות אחדות בעבירות תעבורה, בגין נדונו לעונשי קנס.

3. מתסקירים שהגיש שירות המבחן בעניינו של נאשם 1, יליד 2000, עולה כי ככלל הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, עובד לפרנסתו בעסק משותף עם אחיו נאשם 2, לומד לתואר ראשון במכללת עזריאלי בירושלים במגמת הנדסת תעשייה וניהול, וכן עובד כמציל בבריכת שחייה. שירות המבחן מתרשם כי נאשם 1 בעל מוטיבציה לבחון את התנהגותו בעת העבירה. הוא נטל חלק פעיל בקבוצה טיפולית וממנה נתרם. עוד צוין כי פגישת גישור שביקש שירות המבחן לקיים בין הנאשמים למתלונן לא יצאה אל הפועל בשל התנגדות המתלונן לכך.

4. בעניינו של נאשם 2, אחיו הבכור של נאשם 1 יליד 1997, הגיש שירות המבחן תסקירים, מהם עולה, כי כאחיו, גם נאשם 2 מנהל ככלל אורח חיים נורמטיבי, ומתפרנס מעסק משותף שהשניים מנהלים בצוותא, ושלטענתו בשל מעצרו נגרם לו הפסד של כמיליון ₪. לדברי נאשם 2, בין הנאשמים למתלונן נערך לאחר האירוע הסכם סולחה ואין הוא חושש ממעשי נקמה הדדיים בין המשפחות. נאשם 2 מסר לקצין המבחן כי העבירה התרחשה בעקבות סכסוך ירושה בן כ-10 שנים. לדבריו המתלונן לא כיבד הסכם שנקבע בין הצדדים ובנוסף לכך מספר שבועות לפני האירוע מושא האישום, תקף המתלונן עם בני משפחה נוספים את נאשם 1 וגרם לו לפציעות קשות בגין טופל רפואית. לדברי נאשם 2 משהבחינו הנאשמים באקראי במתלונן, שיתף נאשם 1 את נאשם 2 בכוונתו לפגוע בו בשל חשש ממנו וכן בשל רצונו לנקום בו, ונאשם 2 לא מנע זאת ממנו.

שירות המבחן ממליץ לגזור על הנאשמים מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן, ומביע את חששו כי הטלת עונש של מאסר לריצוי בפועל עלולה לפגוע באורח חייהם הנורמטיבי ובתהליך השיקומי שנאשם 1 עבר עד כה.

5. בתסקיר שהוגש בעניינו של נפגע העבירה מוצגת גרסתו של המתלונן, השונה מגרסתם של הנאשמים בתסקיריהם. כך בנוגע למהלך הסכסוך המשפחתי ונסיבותיו וכך בנוגע להליכי סולחה, שלדבריו לא הגיעו לכלל מימוש - דבר המסביר את התנגדותו לקיום פגישה עם הנאשמים במסגרת שירות המבחן.

תמונת הנזק העולה מתסקיר הנפגע קשה ומורכבת, ולפיה מתמודד המתלונן עם פגיעה פיזית

משמעותית וכן עם פגיעה נפשית חמורה לא פחות. כדי להגן על פרטיותו של המתלונן לא נרחיב בעניין זה מעבר לכך.

6. בטיעוניה לעונש, מפנה ב"כ המאשימה לחומר הראיות שהוגש לבית המשפט, שממנו עולה כי מכוניתם של הנאשמים חלפה בנסיעה רגילה על פני המתלונן, ומשהנאשמים הבחינו בו, "הם פשוט מסתובבים כשהם מחליטים לפגוע בו. פשוט יש פה החלטה לפגוע בו וממש כוונה לגרום לו חבלה חמורה אפילו ברף הגבוה של הכוונה הזאת. הם מאיצים את כלי הרכב. הם דורסים אותו ללא אבחנה. הם רוצים לפגוע בו, להטיל בו נכות או מום", ולאחר פגיעתם בו הם מותירים אותו במקום כש"הם לא יודעים מה קרה איתו, חי מת. מה מצבו, כמה קשה הוא נפגע הם ממשיכים לנסוע. בנס גדול המתלונן נשאר חי". ב"כ המאשימה מפנה עוד לחומרה היתרה שיש בפגיעה מכוונת באדם באמצעות כלי רכב הנוסע במהירות.

נוכח האמור טוענת המאשימה כי מתחם העונש ההולם לעבירה שעבר נאשם 1 עומד על 6-8 שנות מאסר בפועל, ועל מחציתו לעבירה שעבר נאשם 2. את עונשם של הנאשמים יש לקבוע לטענתה בשליש התחתון של המתחמים האמורים, זאת בשים לב לכך שהודאתם נמסרה לאחר שמיעת ראיות בארבעה דיונים, כשבראשית התיק הכחשתם הייתה בחזית רחבה מעבר לכתב האישום המתוקן.

7. ב"כ הנאשמים טוען כי המתלונן החלים מפצעיו ולא הונח לפני בית המשפט תיעוד רפואי הקובע אחרת. לדבריו לאירוע לא קדם תכנון: "הפעלת שיקול דעת רגעי לא נכון מצדם של הנאשמים הוא אשר הביא אותם לביצוע אותה עבירה". לדבריו קשת הענישה בגין עבירות אלימות במדרג החומרה שלפנינו רחבה, ומתחילה במאסר קצר לריצוי בעבודות שירות ועד למאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים. ב"כ הנאשמים עותר להעמדת מתחם העונש ההולם לעבירות שעברו שני הנאשמים על 3-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ואת העונש עותר הוא לקבוע בתחתית המתחם. לדבריו על עונשו של נאשם 2 להיות נמוך במידה משמעותית מעונשו של נאשם 1, נוכח הרשעתו בעבירת סיוע. השתתף עונש חמור מזה תפגע לטענתו בעתידם של הנאשמים וביכולתם להשתלב בחברה, כנטען בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם.

ב"כ הנאשמים טוען עוד כי בהודאתם נטלו הנאשמים אחריות מלאה על מעשיהם והביאו לחסכון בזמן שיפוטי ניכר. השניים מנהלים אורח חיים נורמטיבי, מנהלים עסק מצליח ואינם מעורבים בפלילים. החשש כי ישובו לסורם נמוך מאוד. ב"כ הנאשמים מפנה לתסקירי שירות המבחן המתארים את הנאשמים באופן חיובי, וטוען כי הם נמצאים עתה בעיצומו של הליך שיקומי מוצלח.

עוד נטען כי לאחר שחרורם ממעצר, נתונים היו הנאשמים במעצר בפיקוח אלקטרוני במשך כשנה, ומאז משך תקופה של למעלה משנה נמצאים הם בהרחקה מבתייהם ובמעצר בית לילי.

בדברם האחרון הביעו הנאשמים חרטה על מעשיהם והתחייבו לא לחזור עליהם.

דיון והכרעה

8. בעודו מתהלך בשולי כביש בשכונת מגורים בירושלים, הופתע המתלונן מפגיעת מכוניתם של הנאשמים בו מאחור, בעוצמה רבה. כתוצאה מכך נחבט המתלונן במכונית באופן שגרם לכך שגופו התרומם לגובה והסתחרר עד לנפילתו אל הקרקע. המתלונן פונה לבית החולים כשהוא סובל משבר באגן ומחבלות בכל חלקי גופו.

פגיעת הנאשמים במתלונן הייתה מכוונת, כשנאשם 1 מאיץ את מהירות הנסיעה כדי לפגוע במתלונן בעוצמה רבה, הכול במטרה לגרום למתלונן נכות או חבלה חמורה. יצוין כי סיבוב הפרסה שביצע לטענת המאשימה נאשם 1 כדי לפגוע במתלונן, אינו נזכר בעובדות כתב האישום המתוקן, ומשכך אין להביא בחשבון טענה זו. השניים נמלטו מהמקום מבלי להגיש למתלונן עזרה בדרך כלשהי, ומשהבחינו כי מכונית אחרת דולקת אחריהם ובסופו של דבר נעמדת לצד מכוניתם, פגעו גם בה כדי להמשיך במנוסתם.

בעקבות האירוע השתנה אורח חייו של המתלונן ללא הכר. מדבריו עולה כי הוא סובל באופן יום-יומי מהפגיעה הפיזית והנפשית שנגרמה לו כאמור לעיל ומתקשה לשקם את חייו.

פגיעת הנאשמים באלימות רבה במתלונן, כחלק מסכסוך מתמשך ביניהם ומתוך רגש נקמה, מעניקה חומרה נוספת לעבירה. נורמה חברתית של שימוש באלימות לפתרון סכסוכים פוגעת באושיות חברה, מאיימת על הביטחון האישי של חברה וחושפת אותם לסיכון של פגיעה בגופם ובכבודם. אירועי אלימות מהסוג שבהם נקטו הנאשמים, מסתיימים לא פעם בפגיעה אנושה בבריאותו של הקורבן ואף בסיכון לחייו. המרחק בין גרימת חבלה באברים חיוניים של הקורבן לבין גרימת נכותו או מותו אינו רב.

מנעד הענישה בעבירת חבלה בכוונה מחמירה רחב מאוד. עם זאת, בפסיקה ניכרת מגמת החמרה בגין עבירות אלימות בכלל ואלימות חמורה בפרט. בית המשפט העליון מדגיש פעם אחר פעם את הצורך בהטלת עונשי מאסר ממושכים בגין עבירות מסוג זה. כך בע"פ 759/16 ג'בארין נ' מדינת ישראל (13.6.2016) נקבע:

"בית משפט זה עמד לא אחת על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם אלימות החותרת תחת זכותו של אדם לשלמות גופו... וכן על הצורך להרתיע את הפונים לפתרון סכסוכים בכוח הזרוע באמצעות השתת עונשים הולמים ומשמעותיים. זאת במטרה להעביר את המסר כי החברה אינה סובלנית להתנהגויות מסוג זה".

דברים אלה יפים לענייננו. כדי להלום את מעשיהם של הנאשמים ולהתריע אותם ואחרים מלנקוט בדרך האלימות, יש להטיל עליהם עונשים מכבידים. לשימוש במכונית לשם פגיעה מכוונת באדם אחר נודעת חומרה מיוחדת, בשל הפיכתו של חפץ זמין - תמים לכאורה, לנשק מסוכן העלול להיות קטלני.

לצד פסיקה שאליה הפנה ב"כ הנאשמים שבגדרה הוטלו על המורשעים בעבירה זו עונשים מקלים יחסית, גזר בית המשפט העליון במקרים לא מעטים עונשי מאסר ממושכים בגין עבירה זו המשקפים את מגמת ההחמרה בתחום זה (ע"פ 205/19 לברוב נ' מדינת ישראל (7.6.2020); ע"פ 8515/23 פלוני נ' מדינת ישראל (17.7.2024); ע"פ 517/19 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (6.7.2020); ע"פ 615/12 שושן נ' מדינת ישראל (14.2.2013); ע"פ 2506/20 פלוני נ' מדינת ישראל (22.12.2021)).

נוכח האמור יש להעמיד את מתחם העונש ההולם לעבירה שעבר נאשם 1 על 6-8 שנות מאסר בפועל, ואת מתחם העונש בעניינו של נאשם 2 על מחציתו, זאת נוכח היותו מסייע לעבירה ובשים לב להוראת סעיף 32 לחוק.

9. בקביעת עונשם של הנאשמים יש להביא בחשבון את אורח חייהם הנורמטיבי והיותו של אירוע קצר זה, שלא תוכנן מבעוד מועד, חריג בחייהם; את לקיחת האחריות על מעשיהם והחרטה שהביעו עליו; את גילם הצעיר; את השלכתה המשמעותית של הענישה על חייהם; ואת המלצתו של שירות המבחן להשית עליהם עונש מקל. כמו כן יש להביא בחשבון כי לאחר שחרורם ממעצר, שהו השניים פרק זמן ממושך במעצר בפיקוח אלקטרוני ולאחר מכן בתנאי שחרור מכבידים של הרחקה ומעצר בית חלקי.

את הודאתם של הנאשמים יש להביא בחשבון לזכותם באופן חלקי, זאת משעשו כן בתום ארבע ישיבות שבהן נשמעו ראיות התביעה. אין להתעלם מכך שהסדר הטיעון הושג רק לאחר שהמאשימה נאותה לתקן את כתב האישום ולהקל בהוראות החיקוק שיוחסו לנאשמים, ואולם מתשובת הנאשמים לאישום עולה, כי הנאשמים הכחישו בחזית רחבה, התכחשו לכוונתם לפגוע במתלונן וטענו אף שלא הבחינו בו בטרם פגיעתם בו.

נוכח האמור, את עונשם של הנאשמים יש להעמיד בקרבה לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.

10. אשר על כן אני מציע לגזור על הנאשמים עונש כלהלן:

נאשם 1 יידון לשש שנות מאסר וחצי, בניכוי תקופת מעצרו מיום 14.2.2022 ועד ליום 14.7.2022.

נאשם 2 יידון לשלוש שנים וחודשיים מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו שגם היא במועדים

האמורים.

על שני הנאשמים יוטל מאסר על תנאי של שישה חודשים לשלוש שנים בגין עבירות אלימות מסוג פשע.

הנאשמים יישאו בפיצוי למתלונן בסך 75,000 ₪, בחלוקה כלהלן: נאשם 1 ישלם סך 50,000 ₪ ונאשם 2 ישלם 25,000 ₪. את הפיצוי ישלמו הנאשמים לכל המאוחר עד יום 1.1.2025.

**אלי אברבנאל,
שופט**

השופט א' דראל - סגן נשיא:

אני מסכים

ארנון דראל, סגן נשיא

השופטת ח' זנדברג:

אני מסכימה

חיה זנדברג, שופטת

הוחלט פה אחד להטיל על הנאשמים את העונשים שפורטו לעיל.

הנאשמים יתייצבו למאסרו בבית המעצר ניצן ביום 29.12.2024 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותם תעודת זהות או דרכון. יש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336 וכן להתעדכן באתר

עמוד 6

האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

זכות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו בתשרי, התשפ"ה, 28.10.2024 במעמד הצדדים.

ארנון דראל, סגן נשיא
אלי אברבנאל,
שופט

חיה זנדברג, שופטת